

Veckans art #16

ASP (*Leuciscus aspius*)

Aspen är vår mest storvuxna mörtfisk. Redan när ynglen är några centimeter långa går de över på fiskdiet. Maxvikten ligger på ca 10 kg. Aspen leker på våren i strömmande vatten. Rom och mjölke läggs fritt i vattenmassan, blir kladdig och fastnar på bottensubstrat som stenar, grenar och mossor. Aspen är med på rödlistan över hotade arter, främst på grund av att vi byggt dammar som förhindrar fisken att nå lämpliga lekplatser.

Märkningsförsök i de märlarmynnande åarna runt Uppsala och Sigtuna visar på spännande rörelsemönster hos aspen. De flesta återvänder varje år till samma lekplatser. Genom akustisk telemetri, där en sändare opereras in i bukhålan på fisken, kan signalerna från varje fisk tas emot av mottagare som placerats på olika platser i åar och i olika delar av Mälaren. Preliminära resultat visar att aspen rör sig över betydligt större områden i Mälaren än vad som tidigare varit känt.

Aspen är en stark och stridbar fisk som många sportfiskare uppskattar. För att vi ska lära oss mer om denna hotade art uppmanar vi folk att släppa tillbaka fångade aspar eftersom vi har många märkta individer som simmar runt i Mälaren.

I Skandinavien har aspen sitt nordligaste utbredningsområde i världen och troligen finns den inte norr om Dalälven i Sverige.

Under 2022 presenterar Upplandsstiftelsen en ny art som finns i länets natur varje vecka. Vi vill sätta fokus på den biologiska mångfalden och berätta hur vi arbetar för att värna den i Uppsala län. Följ med på en upptäcktsfärd bland såväl vanliga som ovanliga och hotade arter!